

نکته 1) شاخص ها به تنهایی دارای هیچ نقش نحوی (فاعلی ، مفعولی، مسندی،...) نیستند .

نکته 2) اگر عناوین و القاب با کسره ی اضافه (نقش نمای اضافه) همراه باشند، شاخص محسوب نمی شوند بلکه هسته ی گروه اسمی اند مثال: پدر مجید آمد .

قواعد هم نشینی وابسته های پیشین :

1. نزدیک ترین وابسته ی پیشین به هسته در گروه اسمی شاخص است . این وابسته معمولا با اسم های خاص انسان به کار می رود مانند: دکتر زرین کوب

2. هم نشینی صفت ترتیبی (مین) با ممیز کاربرد اندک دارد مانند : دومین تخته قالی به فروش رفت .

3. صفت عالی نمی تواند با ممیز هم نشین شود. مثلا نمی توان گفت :بهترین کیلو پرتقال

4. اگر صفت تعجبی وابسته ی پیشین باشد،هیچ وابسته ی پیشین دیگری نمی تواند بیاید. مثلا نمی توان گفت چه چهار گل زیبایی!

5. صفت مبهم با صفت شمارشی و صفت اشاره هم نشین می شود . مثال:هرهشت تخته قالی به فروش رفت .

6. صفت مبهم با صفت پرسشی هم نشین نمی شود مثلا نمی توان گفت :چند همه کس آمدند

7. صفت اشاره دورترین وابسته پیشین به هسته است .مثال: همین هشت قطعه طلا ارزش فراوانی دارد .

وابسته های پسین

1) «ی» نشانه ی نکره: کتابی خریدم

2) نشانه های جمع: دوستان ، کتابها

3) صفت شمارشی ترتیبی (همراه با پسوند -م): کتاب چهارم

4) صفت تفضیلی: دوست بهتر

5) مضاف الیه: کتاب درس ، دفتر ریاضی

6) صفت بیانی: کتاب سودمند ، دفتر بزرگ

صفت بیانی دارای انواعی است که به اختصار به آنها اشاره می کنیم:

- بن مضارع + نده : خورنده ، بیننده، ...

الف: فاعلی - بن مضارع + « ا » : بینا، شنوا، دانا، ...

- بن مضارع + «ان»: خندان، دوان، ...

ب: مفعولی بن ماضی + ه: خورده ، شکسته ، ...

ج: لیاقت مصدر + ی: خوردنی ، دیدنی ، ...

د: نسبی اسم + ی «نسبت»: زمینی، آسمانی، خاکی ، قائم شهری ، بروجردی ،

قواعد هم نشینی وابسته های پسین :

1. نشانه ی جمع نزدیک ترین وابسته ی پسین به هسته است. مثال: کلاس های پنجم دبستان تعطیل شدند.

2. نشانه ی جمع بر یای نکره تقدم دارد. کتاب هایی که تازه چاپ شده اند ...

3. وقتی نشانه جمع و یای نکره و صفت بیانی با هم بیایند مضاف الیه نمی تواند بیاید. می گوئیم: دانشجویانی کوشا آمدند. اما نمی گوئیم: دانشجویانی کوشا دانشگاه تهران آمدند.

4. اگر یای نکره و صفت بیانی با هم بیایند، یای نکره را می توان پیش یا پس از صفت بیانی آورد. مثال: خوابی ترسناک دیدم. یا: خواب ترسناکی دیدم

5. یای نکره بعد از صفت شمارشی با 'م می آید. مثال: قرن هفتمی که در باره آن سخن می گوئیم.

6. هم نشینی صفت بیانی و صفت شمارشی با 'م امروز کم کاربرد است. مثال: در چوبی سوم

موفق و موید باشید.